

Huisvesting Arbeidsmigranten

Juni 2021 – Actualisatie cijfers Noordkop door Decisio en Locatie-analyse door SWECO

Cijfers voor HK in MEMO college HK d.d. 18 mei 2021:

Cijfers arbeidsmigranten

In 2019 werkten in de Kop van Noord-Holland **5.390** arbeidsmigranten.

Daarvan was 43 procent (**2.310**) werkzaam in de gemeente **Hollands Kroon**.

In Hollands Kroon nam tussen 2010 en 2019 dit aantal gemiddeld jaarlijks met **26 %** toe.

37 procent van de arbeidsmigranten is vier maanden of korter werkzaam in de regio.

35 procent langer dan een jaar.

Meer dan de helft (52 procent) van de arbeidsmigranten in de regio werkt via een uitzendbureau.

Van de arbeidsmigranten die niet in dienst zijn bij een uitzendbureau, werkt 55 procent in de landbouw

(Bron : Decisio - 2021).

In 2019 zijn **3.200** arbeidsmigranten woonachtig in de Kop van Noord-Holland waarvan **1.630** in Hollands Kroon; (**1.290** meer dan in 2010).

Ongeveer de helft van deze werknemers (**830**) woont in de Wieringermeer (Decisio - 2021).

Het gaat bij deze aantallen alleen om de arbeidsmigranten die zich hebben ingeschreven bij de gemeente.

Tot 2030 wordt voor het aantal werkende arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland een gemiddelde groei tussen de 3 en 7 procent per jaar verwacht, afhankelijk van de economische ontwikkeling.

Dat betekent dat de absolute groei tot 2030 tussen de 3.090 en 5.540 ligt.

Het totaal komt in de Kop van Noord-Holland dan uit tussen de **7.520** en **10.930** arbeidsmigranten

(Bron : Decisio - 2021).

Cijfers huisvestingslocaties

Vanaf 2013 is actief ingezet op het in beeld krijgen van de verschillende huisvestingslocaties in de gemeente Hollands Kroon. Om vervolgens goede en fatsoenlijke huisvesting te vergunnen. De meeste vergunningen zijn verleend bij agrarische bedrijven. Ook zijn er op basis van het toen geldende beleid, vergunningen verleend voor huisvesting in woningen. Daarnaast is een aantal grootschalige locaties vergund, waaronder het Agriport Hotel.

Op dit moment zijn er voor 90 locaties vergunningen verleend voor ongeveer **2.350** slaapplekken.

Op dit moment zijn er op tien unieke adressen aanvragen in behandeling voor **579** slaapplekken.

Kansen en uitdagingen

Uit diverse onderzoeken blijkt dat ongeveer de helft van de arbeidsmigranten zich inschrijft in de gemeentelijke Basisregistratie personen (Brp). Het woonadres van de andere helft is onbekend.

Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via CBS Microdata, waar Decisio haar rapport op baseert, is dus waarschijnlijk een onderschatting van het daadwerkelijke aantal arbeidsmigranten dat in Hollands Kroon (en de regio) woont. In paragraaf 4 (Inschrijving en registratie) gaan we in op de aanpak van deze uitdaging.

We werken aan het beter inzichtelijk maken van de verleende vergunningen. Dat is nodig omdat vergunningen in het verleden - ook voor de fusie - in verschillende systemen zijn geregistreerd. De verleende vergunningen worden verwerkt in een dashboard, dat inzicht geeft in de locaties waar arbeidsmigranten verblijven. In het dashboard wordt informatie uit verschillende systemen aan elkaar gekoppeld. Dit gebeurt nu nog handmatig. We werken aan geautomatiseerd verwerkingsysteem, om continu inzicht te krijgen in het aantal vergunde bedden.

Definitie: wie is een arbeidsmigrant ?

Een economisch-actieve internationale arbeidsmigrant is een persoon in loondienst bij een in Nederland gevestigde organisatie waarvoor loonheffing is betaald aan de Belastingdienst.

Daarnaast geldt dat deze persoon alleen een buitenlandse nationaliteit heeft; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit.

Betaling Loonheffing is wettelijk verplicht dus is een BSN vereist. BSN wordt verstrekt bij inschrijving in BRP of RNI.

Geen of beperkte handhaving door gemeente betekent onvoldoende medewerking aan belastingheffing (economisch delict ?)

Als arbeidsmigranten in Nederland willen werken, hebben ze hiervoor een Burgerservicenummer (Bsn) nodig. Deze kunnen ze verkrijgen door zich in te schrijven in de Brp bij de gemeente. Deze inschrijving is pas verplicht bij een verblijf langer dan vier maanden. Mensen die korter dan vier maanden in Nederland verblijven, kunnen ook een Bsn krijgen door zich in te schrijven in de Registratie Niet-ingezetenen (RNI).

Hierin wordt niet het verblijfadres in Nederland geregistreerd, maar het woonadres in het thuisland. In Hollands Kroon schrijven we arbeidsmigranten sinds eind 2018 in volgens de Westlandse methode. Dit houdt in dat we op locatie bij de bedrijven inschrijving in Brp mogelijk maken. Het inschrijven op deze manier gebeurt bij een klein aantal bedrijven en huisvesters.

We werken aan een uitbreiding van dit netwerk. Het aantal inschrijvingen op locaties is in 2020 door de coronamaatregelen aanzienlijk minder dan het jaar ervoor. (Ambitie ?)

- 2018 (vanaf 29 november): 157
- 2019: 857
- 2020: 422

VRAAG : Hoeveel arbeidsmigranten zijn momenteel in het Brp en het RNI van de Noordkop-gemeenten ingeschreven ?

Locaties : In 2019 werkten in de Kop van Noord-Holland **5.390** arbeidsmigranten. Daarvan was 43 procent (**2.310**) werkzaam in de gemeente Hollands Kroon.

VRAAG : Hoe zijn deze aantallen bepaald en in welke bedrijven zijn deze arbeidsmigranten werkzaam ?

In 2019 zijn **3.200** arbeidsmigranten geregistreerd woonachtig in de Kop van Noord-Holland waarvan **1.630** in Hollands Kroon. (**1.290** meer dan in 2010). Ongeveer de helft van deze werknemers (**830**) woont in de Wieringermeer

Tabel 2.1. Aantal werkzame arbeidsmigranten naar werklocatie, voor de Kop van Noord-Holland en de gemeenten daarbinnen, jaren 2010-2019

Werklocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Verschil absoluut	Jaarlijkse groei
Den Helder	300	610	310	8%
Hollands Kroon	280	2.310	2.030	26%
Schagen	285	2.190	1.905	25%
Texel	130	280	150	9%
Kop van Noord-Holland	995	5.390	4.395	21%

Tabel 3.1. Aantal (geregistreerde) arbeidsmigranten naar woonlocatie, voor de Kop van Noord-Holland en de gemeenten, jaren 2010-2019

Woonlocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Verschil absoluut	Jaarlijkse groei
Den Helder	545	785	240	4%
Hollands Kroon	340	1.630	1.290	19%
Schagen	315	585	270	7%
Texel	135	200	65	4%
Kop van Noord-Holland	1.335	3.200	1.865	10%

Tabel 3.2. Woonwijk met meeste arbeidsmigranten per gemeente, Kop van Noord-Holland, 2019

Woonlocatie	Naam wijk	Aantal
Den Helder	Stad binnen de Linie-Oost	240
Hollands Kroon	Wieringermeer	830
Schagen	Schagen (woonkern-Midden)	105
Texel	Het Oude Land en duingebied	190

Resumé voor HK :

In 2019 werkten **2310** en woonden **1630** arbeidsmigranten in HK.

Tegelijkertijd waren in mei 2021 voor ongeveer **2.350** slaappleaatsen op **90** locaties vergunningen verleend.

Op **10** unieke adressen aanvragen in behandeling voor **579** slaappleaatsen.

Dat betekent dus een uitbreiding tot **2929** (2350 + 579) slaappleaatsen welwillend is ontvangen.

Ondanks dat er slechts **1630** arbeidsmigranten als woonachtig in HK waren geregistreerd en er **2310** personen in HK werkten, is het college bereid voor **2929** migranten slaappleaatsen te vergunnen !

Transparantie : Verslagen van overleg met belanghebbenden (werkgevers en uitzendorganisaties) opvragen
 Concrete handhavingsmaatregelen en de resultaten opvragen
 Overzicht van de 90 locaties en het aantal vergunde slaappleaatsen per locatie
 Overzicht van werklocaties van arbeidsmigranten met de aantallen in de regio

Registratiesystemen : Hoe functioneren de registratiesystemen ?
Uitdraai van nachregister per vergunde locatie ?

Inschrijving in BRP / RNI vereist voor loonheffing :

Erkent het College dat voor het fiscale proces een BSN vereist is ?
Erkent het College dat voor het fiscale proces derhalve een inschrijving in de BRP of de RNI noodzakelijk is ?
Op welke wijze wil het college deze inschrijving als verplichting realiseren ?
Kan de Raad een uitdraai van het BRP voor de door en in HK vergunde slaappleaatsen ontvangen ?
Kan de Raad een uitdraai van het RNI voor de door en in HK vergunde slaappleaatsen ontvangen ?
Vergunning voor huisvesting koppelen aan registratie in BRP en RNI
Terugdringen van het gebruik van woningen t.b.v. logies arbeidsmigranten ?

Locatieanalyse SWECO naar middelgrote locaties voor de huisvesting van buitenlandse werknemers

Datum: 15-06-2021

Buitenlandse werknemers zijn belangrijk voor de economie van de Kop van Noord-Holland. In de komende jaren is voor minimaal 3.000 buitenlandse werknemers extra huisvesting nodig in de Kop. De provincie Noord-Holland werkt samen met de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen in het voorzien van deze huisvesting. Daartoe is onder meer dit locatieonderzoek uitgevoerd naar geschikte locaties voor middelgrote, permanente locaties (vanaf minimaal 100 plekken).

Het locatieonderzoek kent drie fasen:

Fase 1 Oriëntatie en criteria bepaling: onder meer via bijeenkomsten met veertig belanghebbenden, zoals dorps- en wijkraden, bedrijven en huisvesters zijn criteria voor geschikte locaties verkend.

Fase 2 Verkenning potentiële locaties: 1.300 inwoners en bedrijven uit de Kop hebben in een online enquête aangegeven hoe zij tegen het vraagstuk aan kijken. Gezamenlijk hebben zij meer dan 3.000 voorstellen gedaan voor geschikte plekken voor grootschalige huisvestingslocaties. Aangevuld met bekende initiatieven en deskreserach is een groslijst met 60 potentiële locaties gemaakt.

Fase 3 Locatie-analyse kansrijke locaties: op basis van criteria, die mede zijn gebaseerd op de resultaten van de enquête en bijeenkomsten en provinciaal beleid, zijn de potentiële locaties geanalyseerd op kansrijkheid en wenselijkheid. Dit heeft geresulteerd in een shortlist van 25 locaties die als meest kansrijk worden beoordeeld. Deze locaties zijn bezocht en verder geanalyseerd op ontwikkelingsmogelijkheden en wenselijkheid. Dat heeft uiteindelijk geleid tot veertien voorkeurszoekgebieden.

Reacties op criteria

Samenvatting

Als rode draad in de gesprekken kwam naar voren dat maatwerk voor het oplossen van het vraagstuk gewenst is. De stakeholders vinden het belangrijk dat gekeken wordt naar de relatie tussen wonen en werken. De voorgestelde criteria hangen sterk samen en worden niet alle als even urgent ervaren. Ze zouden niet te strak moeten worden gehanteerd. De stakeholders benadrukken een strategie met meerdere lijnen: kleinschalig en grootschalig, waarbij het aantal personen per huisvestingslocatie varieert tussen kleinschalige locaties, middelgrote locaties van 200-300 personen en eventueel nog grotere locaties bij werkclusters met uitgebreide voorzieningen en faciliteiten. Aangegeven wordt meer nadrukkelijk een koppeling te maken met de locaties waar wordt gewerkt. Het vraagstuk wordt door deelnemers niet alleen als een ruimtelijk vraagstuk gezien, maar ook als sociaal- maatschappelijke opgave. Belangrijke waarden zijn leefbaarheid voor buitenlandse werknemers en omwonenden, beheer, toezicht, aanspreekpunt, voorzieningen in de nabijheid en een goede landschappelijke inpassing. Tijdens de bijeenkomsten zijn de voorlopige criteria voor de zoeklocaties voorgelegd aan de deelnemers. Hieronder volgt een weergave van de opmerkingen en aandachtspunten die per besproken criterium aan bod zijn gekomen.

Per locatie 200 à 300 personen

Dit criterium wordt door veel deelnemers goed bevonden voor een middelgrote locatie nabij grotere woonkernen. Daarnaast wordt ervoor gepleit om ook in te zetten op kleinschalige huisvestingslocaties op terrein van agrariërs en bij bedrijven ('slapen bij de baas'), waarbij een 'ondergrens' niet nodig is. Huisvesters geven aan dat bij (middel)grote huisvestingslocaties 300 personen een ondergrens is om 24/7 beheer en toezicht goed te3 (8) regelen en voldoende voorzieningen voor de bewoners te kunnen bieden. Er wordt door stakeholders aangegeven dat in de zoektocht ook geredeneerd moet worden vanuit de locaties en clusters van bedrijven waar behoefte is aan buitenlandse werknemers, om onnodige verkeersbewegingen dwars door de regio of daarbuiten te voorkomen. Beheersbaarheid en veiligheid zijn belangrijke randvoorwaarden voor een middelgrote locatie. Ook wordt aangegeven dat registratie van belang is.

Aandeel maximaal 10% van aantal inwoners kern

Een percentage van maximaal 10% wordt voor de kleinere woonkernen met minder dan 2.000 inwoners te hoog bevonden, omdat dit te grote druk geeft op een (dorps)gemeenschap. Er wordt aangegeven dat dit criterium een vertekend beeld kan geven, omdat in een aantal kernen dit aandeel nu al wordt behaald op kleinschalige locaties bij agrariërs op het erf. Voor een zuivere beoordeling moet het huidige percentage buitenlandse werknemers ook in kaart gebracht worden. Voor de grotere kernen kan de meerderheid van de stakeholders zich in dit criterium vinden, met de kanttekening dat dit criterium niet zou moeten gelden voor kleinschalige oplossingen bij bedrijven en agrariërs. Ook wijzen de stakeholders op piekmomenten in het jaar door seizoensarbeid; het huidige aandeel van buitenlandse werknemers wisselt nu al sterk door het jaar heen. Huisvesters en bedrijven vragen zich af of een dergelijk criterium niet te beperkend werkt voor de middelgrote locaties: hoe groter de locatie, hoe beter beheer, toezicht en voorzieningen zijn te realiseren. Met een grotere schaalgrootte kan daardoor overlast voor de omgeving beter beperkt worden. Aangeraden wordt om bij locaties een klankbordgroep met de gemeente en betrokkenen vanuit de omgeving mee te nemen.

Minimaal kern van 2.000 inwoners

Een middelgrote locatie past volgens de meerderheid van de stakeholders niet bij een woonkern met minder dan 2.000 inwoners. In grotere kernen en de steden Schagen en Den Helder wordt meer draagvlak verwacht voor dergelijke locaties. Er wordt ook aangegeven dat de aanwezigheid van voorzieningen in de nabijheid belangrijk is, tenzij er op de locatie zelf voorzieningen aangeboden kunnen worden. De deelnemers pleiten veelal voor 'passende oplossingen' en maatwerk, met meer kleinschaligheid en ligging nabij clusters van bedrijven die buitenlandse werknemers nodig hebben. Daarbij zijn de landschappelijke inpassing en vormgeving van de locatie ook bepalend voor de mate waarin een locatie wenselijk is.

Afstand 2 km tot supermarkt/winkel voor eerste levensbehoeften

Er worden vraagtekens gesteld door een aantal stakeholders bij dit criterium: afstanden groter dan 2 km tot de dichtstbijzijnde supermarkt of winkel zijn in de kleinere kernen gebruikelijk. Over het algemeen wordt 2 km tot een supermarkt als acceptabele afstand ervaren. Indien dit niet mogelijk is, dient er op de locatie zelf een kleine winkelvoorziening te worden georganiseerd. Door de meerderheid van de deelnemers wordt aan dit criterium niet de hoogste prioriteit toegekend.

Buiten voor het landschap en natuur waardevolle gebieden plaatsen

De meeste deelnemers geven aan dat natuurgebieden (Natura 2000 en NNN) buiten de zoekgebieden moeten vallen. Voor het Bijzonder Provinciaal Landschap ziet een aantal stakeholders wel mogelijkheid om dit niet op voorhand uit te sluiten, omdat de zoekgebieden anders erg beperkt worden. Randvoorwaarde daarbij is een goede landschappelijke inpassing: een locatie mag niet leiden tot 'verdozing' en aantasting van het karakteristieke landschap of de waardevolle natuur. Ook maatwerk geldt hier als (8) sleutelwoord. Weerstand van de huidige bevolking tegen bouwen in waardevol landschap wordt als aanzienlijk risico benoemd.

Aanvullende criteria

De deelnemers hebben de volgende aanvullende criteria voor de zoeklocatie benoemd:

- Goede bereikbaarheid en ontsluiting, nabij A- en N-wegen;
- 'Nabijheidsprincipe': huisvesting in de buurt van clusters van bedrijven (clusters) waar vraag naar buitenlandse werknemers: 'Slapen bij de baas' geniet de voorkeur, aangevuld met grotere locaties nabij bedrijven (clusters) als Agriport, Vezet in Warmenhuizen en clusters van tuinders en bollenkwekers;
- Voorkomen van verkeersbewegingen (fietsafstand tot werklocaties);
- Aansluiten bij woonwensen van buitenlandse werknemers;
- Borgen mogelijkheden tot sociale interactie en integratie met huidige bevolking, voor locaties in of nabij de (kleinere) kernen (bij wens van buitenlandse werknemers om zich hier permanent te vestigen);
- Duurzaamheid en flexibiliteit op langere termijn: de huisvesting moet bij een kentering in de vraag naar arbeid ook voor reguliere huisvesting kunnen worden ingezet (bijvoorbeeld voor starters).

Overige mogelijk kansrijke locaties

- Bedrijventerreinen: Huisvesting op of nabij bedrijventerreinen levert wisselende reacties op. Enerzijds benoemen de stakeholders dat bedrijventerreinen in het algemeen geen prettige en veilige woonomgevingen zijn. Voorkomen dient te worden dat buitenlandse werknemers zich 'weggestopt' voelen. Anderzijds zien de stakeholders kansen voor middelgrote en grote huisvestingslocaties op/bij bedrijventerreinen, waar bedrijven gevestigd zijn die vraag hebben naar buitenlandse werknemers, zoals het huidige logiescentrum Agriport. Voorwaarden hierbij zijn dat het gaat om bedrijventerreinen met een lage milieucategorie en locaties waar toezicht, beheer en (gemeenschappelijke) voorzieningen kunnen worden gerealiseerd.
- Vakantieparken: Door de deelnemers wordt huisvesting op vakantieparken over het algemeen als niet kansrijk of wenselijk ervaren, omdat de vakantieparken bedoeld zijn voor recreanten en toeristen. Aangegeven wordt dat dit zou kunnen leiden tot de ontwikkeling van nieuwe vakantieparken elders. Bij verouderde vakantieparken wordt de kwaliteit van de huisvesting als ondermaats beschouwd om buitenlandse werknemers blijvend te huisvesten.
- Grote leegstaande gebouwen en lege plekken in de kernen: De deelnemers beschouwen grote leegstaande gebouwen en lege plekken in de woonkernen over het algemeen niet als kansrijke locaties. De voorkeur gegeven wordt om dit soort locaties voor te behouden voor reguliere huisvesting. Flexibele, innovatieve woonconcepten met een mix van starters en buitenlandse werknemers worden wel als interessante optie benoemd voor dit type locaties. Hiermee krijgen leegstaande gebouwen bijvoorbeeld weer een nieuwe betekening voor dorpsgemeenschappen.
- Op de boerderij of eigen terrein bedrijven: Momenteel kunnen er in de gemeente Hollands Kroon maximaal 40 werknemers (<https://www.hollandskroon.nl/ondernemers/tijdelijke-medewerkers/tijdelijke-werknemers-huisvesten>). worden gehuisvest op eigen terrein en in Schagen maximaal 60 werknemers. Door de agrariërs ondernemers wordt dit type oplossing in kleinschalige vorm als erg prettig ervaren, omdat het lange woon-werkafstanden voorkomt en de werkgever een oogje in het zeil kan houden. Ook de bewoners hebben hier over het algemeen geen bezwaar tegen op locaties in en rondom de kernen: er is weinig overlast en leidt tot spreiding van huisvestingslocaties voor buitenlandse (8) werknemers. Er wordt ook aangegeven dat nagedacht kan worden over samenwerking tussen nabijgelegen agrarische bedrijven om mogelijk een groter aantal te kunnen opvangen.
- In cultuurhistorisch erfgoed: De deelnemers geven aan cultuurhistorisch erfgoed niet als kansrijke of wenselijke optie te beschouwen.
- Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB): Vrijkomende agrarische bebouwing wordt in principe niet als geschikt beschouwd, omdat deze gebouwen vaak op afstand van de werklocaties en voorzieningen zijn gelegen en er weinig toezicht is. Mogelijkheden zijn er wel bij grootschalige VAB's; Deze bieden mogelijk kansen voor huisvesting van grotere aantallen buitenlandse werknemers voor meerdere bedrijven in de buurt, waarbij dan ook beheer, toezicht en voorzieningen gerealiseerd kunnen worden. Vrijkomende agrarische bebouwing kan op de ene locatie dus wel geschikt zijn en op de andere niet. Wanneer huisvesting nodig is van werknemers die in de nabijheid van agrarische werklocaties liggen dan kunnen deze geschikt zijn voor kleinschalige huisvesting. Wanneer VAB-locaties op afstand liggen van werklocaties zijn deze vaak niet geschikt. Behalve wanneer toezicht (en mogelijk voorzieningen) goed zijn geregeld

en/of goede regels voor zijn opgesteld. Ook hier betreft het maatwerk en kan het mogelijk wel of niet geschikt zijn voor alle vormen van huisvesting; kleinschalig, middel en grootschalig.

– Tijdelijke locaties: Aanvullend worden tijdelijke locaties door de dorpsraden als kansrijke optie voor (kleinschalige) maatwerkoplossingen benoemd.

5 Vervolg locatieonderzoek

De uitkomsten van de bijeenkomsten dienen als input voor fase 2, waarin een online enquête wordt gebruikt die alle inwoners van de drie gemeenten in kunnen vullen. Deelnemers kunnen zich opgeven als zij interesse hebben om in het testpanel voor de enquête te zitten. Daarnaast doet Sweco de oproep aan de aanwezigen om de online enquête ook te zijner tijd verder te verspreiden onder leden, collega's, burens en bekenden. Voor aanvullende vragen of opmerkingen kan een mail gestuurd worden aan het e-mailadres huisvesting-buitenlandsewerknemers@noord-holland.nl.

Notitie criteria trade-off matrix

Onderwerp : Criteria grootschalige locaties huisvesting buitenlandse medewerkers

Projectnummer : P 376127

Referentienummer : Criteria_wenselijkheid en kansrijkheid_5_3_2021

Datum : 05-03-2021

1 Inleiding

De opgave ligt in het huisvesten van ca. 3.000 werknemers op ca. 10 – 20 grootschalige locaties. Grootschalige locaties huisvesten minimaal zo'n 200 werknemers. Of locaties kansrijk zijn voor de huisvesting van buitenlandse werknemers hangt af van de wenselijkheid van de locaties en de verwachte haalbaarheid om ook daadwerkelijk over te gaan tot realisatie van een locatie. Hiervoor zijn criteria opgesteld die zijn gebaseerd op de uitkomsten van de online overleggen, de online enquête en het provinciaal en gemeentelijk beleid.

Bij hoofdstuk 2 Criteria geven we in de tabel aan hoe de puntentoedeling plaats vindt op de criteria. Daarbij is er voor zorg gedragen dat de wenselijkheid van een potentiële locatie meer punten oplevert dan de haalbaarheid: anders kunnen de voorkeuren van bewoners en bestaand beleid gemakkelijk "overruled" worden door de aanwezigheid van bv. een initiatief. Dat is niet wenselijk.

De potentiële locaties die in beeld komen tijdens dit onderzoek scoren wij aan de hand van de opgestelde criteria. Uiteindelijk resulteert dit in een aantal initiatieven die als meest kansrijk worden betiteld. Gezamenlijk voorzien zij in het vraagstuk van de huisvesting van 3.000 werknemers. Uit de enquête blijkt dat bij bewoners meer draagvlak is voor kleinschalige locaties dan voor grootschalige locaties. Voor kleinschalige locaties gelden mogelijk andere criteria, bijvoorbeeld ten aanzien van de nabijheid van dorpen.

Uit de enquête blijkt weinig draagvlak om het vraagstuk met alleen zeer grootschalige locaties (> 1.000 bedden) op te lossen.

Een mix van locaties (kleinschalig tot grootschalig) kan bij ongeveer de helft van de respondenten op een redelijke mate van draagvlak rekenen (neutraal tot positief). Dat zelfde geldt ook voor een strategie waarin wordt ingezet op locaties met een omvang van 100 tot 500 bedden.

2 Criteria

De criteria 1 tot en met 5 hebben betrekking op de wenselijke ligging van grootschalige locaties en zijn geografisch gerelateerd.

Criterium 6 heeft betrekking op de haalbaarheid. De maximaal te behalen score bedraagt 20 punten. Onder de tabel lichten we de criteria en scores toe.

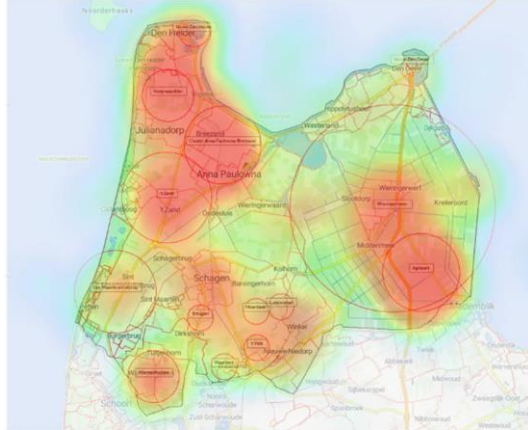
Criteria	Score
1 Buiten BPL / NNN	0 = binnen BPL / NNN gebied 7 = buiten BPL / NNN gebied
2 Ligging ten opzichte van woongebieden en bedrijventerreinen	0 = in woongebieden/dorpen of op ruime afstand daarvan en op niet geschikte bedrijventerreinen (milieucategorie 4 en hoger) 1 = op geschikte bedrijventerreinen 2 = nabij woongebieden 3 = nabij geschikte bedrijventerreinen
3 Voorkeurslocatie enquête	0 = buiten de hittegebieden 2 = in periferie van de hittegebieden 3 = in de kern van de hittegebieden
4 Bij werklocaties	0 = buiten de aangegeven werklocaties 1 = binnen de aangegeven werklocaties 3 = nabij clusters binnen de aangegeven werklocaties
5 Bereikbaarheid	0 = niet aan A- of N-wegen 1 = nabij A- of N-wegen
6 Beschikbaarheid grond	0 = geen initiatief bekend, geen publieke gronden die in aanmerking kunnen komen 1 = geen initiatief bekend, wel publieke gronden die in aanmerking kunnen komen 2 = initiatief(nemer) die beperkt grond heeft of kan verwerven 3 = initiatief(nemer) die voldoende grond heeft of kan verwerven

Toelichting :

1. **Buiten BPL / NNN** : dit volgt direct uit de overleggen, enquête en bestaand beleid.

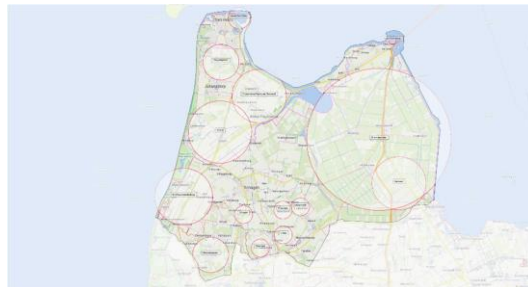
2. **Ligging ten opzichte van woongebieden en bedrijventerreinen** : door bewoners is aangegeven dat bij (ongeveer 50%) of op (ongeveer 40%) bedrijventerreinen geschikte locaties zijn. Hierbij geldt aanvullend dat huidige bedrijven op het terrein niet in hun bedrijfsvoering belemmerd mogen worden (denk aan milieuwetgeving) en dat een goed woonklimaat op de locatie kan worden aangeboden. Daarom wordt gesproken over geschikte bedrijventerreinen, mogelijk kunnen hier nog extra randvoorwaarden aan worden verbonden. Nabij geschikte bedrijventerreinen heeft de voorkeur omdat dan geen gebruik hoeft te worden gemaakt van bestemde grond voor bedrijventerreinen.

3. **Voorkeurslocatie enquête** : op basis van de "hittekaart" opgenomen in de resultaten van de enquête.

4. **Bij werklocaties** : dit vormt de rode draad in de gesprekken met stakeholders (bewoners en bedrijven).

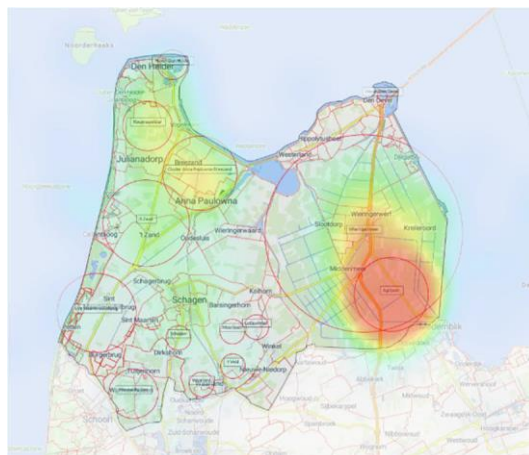
In onderstaande kaart is met cirkels aangegeven waar de concentratiegebieden liggen. Deze kaart moeten we nog verder verfijnen. Er ontstaan dan gebieden buiten de concentratiegebieden (buiten de cirkels), binnen de concentratiegebieden (grotere cirkels) en vervolgens clusters (kleinere cirkels) waarin een nog grotere concentratie van werklocaties aanwezig is.

5. **Bereikbaarheid** : ter voorkoming van grote verkeersstromen is dit opgenomen.

6. **Beschikbaarheid grond** : de haalbaarheid van een initiatief wordt hiermee in grote mate bepaald. Uit de enquête blijkt dat onder bewoners meer draagvlak ontstaat voor initiatieven als een aantal zaken op de locatie goed is geregeld. Denk aan toezicht, recreatievoorzieningen, goede huisvesting en een winkel. Hoe meer grond beschikbaar is, hoe beter hieraan invulling gegeven kan worden op een locatie. Daarnaast kunnen deze zaken ook als voorwaarden worden gesteld voor nieuwe grootschalige locaties. Als er nog geen initiatief is, dan maakt de aanwezigheid van publieke gronden die beschikbaar gesteld kunnen worden, een locatie in potentie meer haalbaar.

Aanvullende randvoorwaarde bij overzicht kansrijke locaties: Zeer grootschalige locaties (met meer dan 500 bedden): in de selectie van kansrijke locaties maximaal twee locaties opnemen, die moeten zijn gelegen in onderstaand hittegebied (**concept**)

Hollands Kroon – Voorkeurszoekgebieden

Voorkeurszoekgebied	Locaties shortlist	Locaties groslijst	Voorkeurszoekgebied	Toelichting
VII	32	10,36	Breezand	Randen kern en in lintbebouwing tussen Breezand en in buurtschap Gelderse Buurt
VIII	16,17	24	Anna Paulowna	Zuid/westzijde, o.a. ten westen van Sportpark Kleine Sluis, driehoek Sport Kleine Sluis / N249 / Spoor en bedrijventerrein Kruiswijk
IX	18	31,55,56	't Veld	Noordzijde dorp, rondom Zwarteweg, Hartweg, Valbrugweg / De Kampen (ten noorden van woningbouwontwikkeling 't Veld Noord)
X	19,22	33,34	Winkel	In of rondom kern, o.a. Golfbaan Regthuys, Nieuwe Niedorperweg / Dorpsstraat, Limmerschouw
XI	13,14	23,29	Middenmeer	Zuid/oostzijde, o.a. tussen kern en A7 (Hoornseweg), langs N242, bij knooppunt Middenmeer
XII	25	26	Wieringerwerf	Zuidwestzijde (Terpweg) en zuidoostzijde (Oostertwerpweg), Robbenplaat / Westerterpweg
XIII	9	35	Slootdorp	Concrete locatie: voormalig Joodsch Werkdorp, Nieuwesluiserweg 42
XIV	20,21,28		Agriport	Agriport (gebied tussen A7, N240 en N239))

Zoekgebieden Wieringermeer

Voorkeurszoekgebied XI – Middenmeer

Korte omschrijving : Het zoekgebied betreft de zuid- en oostzijde van de kern, o.a. tussen kern en A7 en ten zuiden van kern en N242. Ten oosten van de A7 is ooit een locatie (eigendom Agriport) aangedragen, maar er is nooit een principverzoek voor ingediend. Buiten het zoekgebied is er op bedrijventerrein Middenmeer een initiatief voor ca. 160 logiesplekken. Vanwege de maximale milieucategorie van de omliggende bedrijven en ligging t.o.v. de kern heeft dit niet de voorkeur. De voorkeur gaat uit naar de westzijde van de A7 en de zuidzijde van de N242. Deze gronden sluiten direct aan op de kern en liggen dichtbij de voorzieningen van de kern. Status: nadere verkenning nog starten

Criteria kansrijkheid:	Score op kansrijkheid:
Ligging BPL/NNN	- Buiten BPL/NNN
Ligging t.o.v. wonen en bedrijven	- Nabij woongebieden
Voorkeurslocatie enquête	- In periferie van de hittegebieden
Bij werklocaties	- Binnen de aangegeven werklocaties
Bereikbaarheid	- Nabij aan A- of N-wegen
Beschikbare grond	- Initiatief(nemer) voldoende grond

Aandachtspunt(en) - Goed woon-en leefmilieuklimaat i.v.m. ligging t.o.v. A7 - Laagvlieggebied van de luchtvaart-verkeerszone -

Aangedragen locatie ligt midden in de landschappelijke inpassing van de A7 (onderdeel tracébeluit)

Kans(en) - Gronden in bezit van Agriport aan oostzijde A7 - Ruime opzet mogelijk aan westzijde A7

Voorkeurszoekgebied XII – Wieringerwerf

Korte omschrijving : Het betreft de zoeklocatie aan de zuidwestzijde (Terpweg) van Wieringerwerf en een deel van Robbenplaat / Westerterpweg. De locatie komt ook voor in de enquête. Op Robbenplaat is er een initiatief en op dit bedrijventerrein zijn ook gronden van de gemeente aanwezig. Mogelijkerwijs kan aan de oostzijde van Wieringerwerf ‘ter afronding’ van de kern nog een geschikte locatie gevonden worden. Status: voor het initiatief zijn er verkennende gesprekken

Criteria kansrijkheid:	Score op kansrijkheid:
Ligging BPL/NNN	- Buiten BPL/NNN
Ligging t.o.v. wonen en bedrijven	- Nabij geschikte bedrijventerreinen
Voorkeurslocatie enquête	- In de kern van de hittegebieden
Bij werklocaties	- Binnen de aangegeven werklocaties
Bereikbaarheid	- Nabij aan A- of N-wegen
Beschikbare grond	- Publieke gronden in nabijheid

Aandachtspunt(en) - Initiatief sluit niet aan op woonkern; goed woon- en leefklimaat - Openheid/doorzichten op landschap - Landschappelijke inpassing: o.a. Leidraad cultuurhistorie en landschap - Voorkom dat dit ten koste gaat van ruimte voor bedrijvigheid op bedrijven terrein Robbenplaat en Schelphorst

Kans(en) - Verdichting en/of afronding kern of bedrijventerrein - Bij aansluitend op kern zorgt mogelijk voor sociale cohesie

Voorkeurszoekgebied XIII – Voormalig Joodsch Werkdorp

Korte omschrijving : Het betreft een concrete locatie aan de Nieuwesluisweg 42 te Slootdorp. De locatie is een initiatief, voor ca. 160 tot 250 logiesplekken op de locatie van het voormalig ‘Joodsch Werkdorp’. Het initiatief is weliswaar op afstand van kernen gelegen, maar geeft een nieuwe invulling aan cultuurhistorisch erfgoed. Status: lopend dossier. Planvorming voor de huisvesting van buitenlandse werknemers is al opgestart.

Criteria kansrijkheid:	Score op kansrijkheid :
Ligging BPL/NNN	- Buiten BPL/NNN
Ligging t.o.v. wonen en bedrijven	- Op ruime afstand van woongebieden
Voorkeurslocatie enquête	- In de periferie van de hittegebieden
Bij werklocaties	- Binnen de aangegeven werklocaties
Bereikbaarheid	- Niet aan A- of N-wegen
Beschikbare grond	- Geen publieke gronden in nabijheid

Aandachtspunt(en) - Beheer en toezicht - Bereikbaarheid in relatie tot de werklocaties (ligging in buitengebied) - Waarden van de locatie behouden en versterken - Sociale cohesie moeilijk - Landschappelijke inpassing: o.a. ‘Leidraad cultuurhistorie’

Kans(en) - Waarden zorgen voor ruimtelijke kwaliteit en goede inpassing - Behoud waardevolle cultuurhistorische bebouwing

Voorkeurszoekgebied XIV – Agriport

Korte omschrijving : Het zoekgebied betreft het gebied bij Agriport (gebied tussen A7, N240 en N239). De locatie komt ook voor in de enquête. Het betreft een aantal lege kavels tussen de A7, Medemblikkersluisweg, Agriport en Wagenpad in Middenmeer. Status: nadere verkenning nog starten.

Criteria kansrijkheid :	Score op kansrijkheid :
Ligging BPL/NNN	- Buiten BPL/NNN
Ligging t.o.v. wonen en bedrijven	- Op niet geschikt bedrijventerrein
Voorkeurslocatie enquête	- In de kern van de hittegebieden
Bij werklocaties	- Nabij clusters binnen werklocaties
Bereikbaarheid	- Nabij aan A- of N-wegen
Beschikbare grond	- Geen publieke gronden in nabijheid

Aandachtspunt(en) - Veel plannen voor uitbreiding bedrijventerrein; planologisch uitzoeken wat de bedrijfsuitbreiding gaat worden en wat de milieucategorieën zijn - Goed woon- en leefklimaat en ruimtelijke kwaliteit heeft hier hoge prioriteit - Afvalwaterverwerking; o.a. aansluiting riolering - Sociale cohesie is klein: voorzieningen op locatie nodig - Beheer en toezicht

Kans(en) - Direct gelegen bij groeiende werkgelegenheid.

Enquête NOS - september 2021 - Huisvesting arbeidsmigranten

Gemeente	Benodigd	Gerealiseerd	Ingetrokken	Planning
Dronten	585	350	300	300
Bergen op Zoom	± 1000	0	48	?
Noordoostpolder	1700	1404	niet vaak	meerdere
Moerdijk	4600 werkenden	554	aantal	2 plannen
Helmond	5000 werkenden	220	0	200
Meierijstad	2500	522	0	792
Steenbergen	1410	183	422	320
Tilburg	3600 tot 5000	475	17 locaties	1968
Den Helder	800	447	113	0
Medemblik	2000	?	320	106
Schagen	5390	443	0	890
Stede Broec	810	0	0	?
Borssele	200	?	48	48
Terneuzen	enkele honderden	± 400	0	0
Bodegraven-Reeuwijk	1225 werkenden	0	900	pilots
Kaag en Braassem	?	200	?	500
Zeewolde	1300	571	?	0
Lansingerland	1000	100	100	700
Westland	16.000 werkenden	886	?	529
Venray	12.500 werkenden	1202	1400	?
Hoogeveen	1000-1500	0	350 <i>on hold</i>	0
Almere	?	120	enkele	509
Apeldoorn	4000-6000 werkenden	?	?	?
Montferland	500	0	45-75	100
Tiel	?	0	0	350
Zaltbommel	?	540	170	790
Peel en Maas	?	603	2000	1100
Drechterland	1080 werkenden	200	0	?
Enkhuizen	325 werkenden	0	0	50
Hollands Kroon	2310	926	369	412
Hoorn	900	0	0	0
Vlissingen	1500-4000	0	0	1000
Alphen a/d Rijn	3500	?	?	?

Kop van Noord-Holland

Gemeente	Benodigd	%	Gerealiseerd	%	Ingetrokken	%	Planning	%
Den Helder	800	6	447	22,2	113	14,1	0	--
Medemblik	2000	15	?	--	320	39,9	106	7,3
Schagen	5390	40,5	443	22	0	--	890	61
Stede Broec	810	6,1	0	--	0	--	?	--
Drechterland	1080 werkenden	8,1	200	9,9	0	--	?	--
Enkhuizen	325 werkenden	2,4	0	--	0	--	50	3,4
Hollands Kroon	2310	17,3	926	45,9	369	46	412	28,3
Hoorn	900	6,8	0	--	0	--	0	--
Totaal Regio	13315	100	2016 + ?	100	802	100	1458 + ? ?	100

De Visie van de LTO

Zoveel mensen, zoveel wensen

De internationale werknemer heeft huisvesting nodig die past bij het type werk en de lengte van de periode waarin de werkzaamheden plaats zullen vinden. En bij zijn ambitie qua verblijfsduur.

1. Huisvesting voor internationale werknemers die zich hier permanent willen vestigen:

Voor deze doelgroep (vaak met een zich ontwikkelend gezin) is huisvesting in reguliere woningen in de woonkernen het meest geschikt. Zij kunnen hier het beste integreren én bijdragen aan de woonomgeving. Huizen in woonkernen die nu worden gebruikt voor werknemers die hier kort (willen) blijven kunnen beter worden ingezet voor mensen die zich permanent willen vestigen.

2. Huisvesting voor internationale werknemers die hier tussen 9 maanden en maximaal 3 jaar willen blijven.

Voor deze doelgroep is comfortabele, grootschalige (beheer), ruime huisvesting op centrale locaties het meest geschikt. Dit huisvestingstype, in de volksmond vaak "Polenhotel" genoemd, is niet altijd makkelijk realiseerbaar.

Er is een alternatief voor de sector: Agrarische bedrijven die kleine aantallen mensen voor een langere periode aan het werk hebben kunnen dergelijke voorzieningen vaak uitstekend op het eigen bedrijf realiseren. Dit is bijvoorbeeld mogelijk op veehouderijbedrijven, maar ook op bedrijven die medewerkers die min of meer jaarrond aan het werk hebben en daarnaast een grote piek kennen. Andere agrarische bedrijven maken liever gebruik van centrale locaties. In een aantal gevallen leent vrijkomende agrarische bebouwing zich voor dit type huisvesting.

3. Huisvesting voor internationale werknemers die hier kort (willen) verblijven, gekoppeld aan de agrarische werkzaamheden (tot een maand of 6).

Voor deze categorie werknemers is huisvesting op de bedrijven het meest geschikt, mits passend in de regio. De werknemers willen graag dat de werkgever zaken als huisvesting en zorgverzekering voor hem regelt. Door krapte kan men vaak zelf geen geschikte woonruimte vinden. De werknemers willen graag in korte tijd zo veel mogelijk verdienen en zo min mogelijk kosten hier maken om met een mooi bedrag naar huis te gaan.

Die huisvesting moet uiteraard wel van goede kwaliteit zijn en aan de normen voldoen. Voor deze groep van werknemers is het van belang dat de combinatie van werken en wonen op het bedrijf mogelijk is. Bij deze combinatie worden goede afspraken gemaakt om misstanden te voorkomen. Veel ondernemers hebben de mogelijkheid om deze huisvesting (tijdelijk) op het bedrijf te plaatsen

Waar knelt het?

Eigenlijk overal. Er is groot gebrek aan goede huisvesting waardoor ook minder goede huisvesting in gebruik is en blijft. Door ondernemers de ruimte te geven om goede huisvesting op agrarische bedrijven te ontwikkelen, is een mooie eerste slag te slaan. Onze ervaring is dat het ontwikkelen van grootschalige huisvestingslocaties of locaties in de dorpskernen vaak op veelweerstand stuit. Huisvesting op de bedrijven levert meestal weinig weerstand op. Desondanks zien we dat veel gemeenten terughoudend zijn om huisvesting te vergunnen. Lokale politici hebben soms geen goed beeld van huisvesting en vragen zich af of veiligheid, comfort en hygiëne van de huisvesting wel gewaarborgd is. Zij durven daarom niet actief mee te denken bij het mogelijk maken van nieuwe oplossingen. Oplossingen die voor agrarische ondernemers ruimte bieden om te investeren in kwaliteit en comfort voor werknemers.

Quick wins voor iedereen

Voor het opvangen van (oogst) pieken willen we graag dat gemeenten mee werken aan het ruimtelijk mogelijk maken van huisvesting op agrarische bedrijven, in de regio's waar dit mogelijk is (bijna overal). Er is geen weerstand in de omgeving, internationale werknemers vinden het fijn dat hun werkgever zaken voor hen regelt en geborgde kwaliteit is realiseerbaar.

Daarbij zien we een publiek – privaat samenwerkingsmodel voor ons:

- Publiek: De gemeente zorgt voor vergunning om huisvesting te plaatsen, uiteraard binnen de kaders van het bouwbesluit.
- Privaat: De ondernemer toont elk jaar met een keurmerk aan dat de huisvesting veilig, hygiënisch en comfortabel is.

Het door werkgevers en werknemers in de sector opgezette Agrarisch Keurmerk Flexwonen leent zich daar uitstekend voor.

VRAAG : Op welke wijze heeft de LTO in het verleden getoond dat huisvesting en registratie in Brp en Rni van arbeidsmigranten aan alle te stellen eisen voldoet ?